

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019**

**Εξεταζόμενο αντικείμενο (Κωδικός): Ειδικό Εκπαιδευτικό – Ειδικότητα
Μουσικοθεραπείας (415)**

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Πέμπτη, 21 Νοεμβρίου 2019

Ωρα 15:30 – 18:30

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 26 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄ (Γενικό):

- Να απαντήσετε και τις **15** ερωτήσεις.

Διευκρινίζεται ότι:

1. Όπου στο εξεταστικό δοκίμιο γίνεται αναφορά σε ειδικό σχολείο, δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο, ο όρος αφορά δημόσιο σχολείο.
2. Όπου υπάρχει ερώτηση πολλαπλής επιλογής, στην οδηγία διευκρινίζεται πόσες ορθές απαντήσεις αναμένονται από τον/την εξεταζόμενο/η.
3. Στο σημείο της απάντησης να σημειώνετε το/τα γράμμα/γράμματα της των ορθών απάντησης/απαντήσεων.
4. Η χρήση του φύλου στο εξεταστικό δοκίμιο είναι τυχαία.

Ερώτηση 1

Σήμερα ένα παιδί στο σχολείο σας έχει αναστατωθεί και παρουσιάζει έντονα παρορμητική συμπεριφορά και επιθετικότητα. Τίθενται θέματα ασφάλειας για το ίδιο το παιδί και τους άλλους. Με βάση τον Περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως Νόμο (Ανεπίσημη Ενοποίηση ΚΔΠ 225/2008, ΚΔΠ 276/2009, ΚΔΠ 345/2011), ποιο από τα παρακάτω μέτρα είναι στη διάθεσή σας για άμεση αντιμετώπιση της κατάστασης;

Να επιλέξετε την ορθή απάντηση:

- α. Ο διευθυντής μετά από συνεννόηση με τους γονείς δίνει οδηγία για να σχολάσει το παιδί πριν την λήξη της σχολικής ημέρας.
- β. Να απομακρυνθεί το παιδί σε χώρο του σχολείου με την εποπτεία εκπαιδευτικού προσωπικού, με στόχο τη δική του προστασία και των υπολοίπων.
- γ. Να συσταθεί ομάδα στήριξης του παιδιού από τον διδασκαλικό σύλλογο, ώστε το παιδί να έχει συνεχή στήριξη και παρακολούθηση κατά τη διάρκεια της ημέρας.
- δ. Να αξιοποιήσετε το βοηθητικό προσωπικό του σχολείου (σχολικοί συνοδοί και βοηθοί), ώστε να είναι ασφαλισμένο το ίδιο το παιδί και τα υπόλοιπα στον χώρο του σχολείου.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 0,5)

Ερώτηση 2

Από το σχολείο σας έχει παραπεμφθεί στην Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ένα παιδί για παροχή υπηρεσιών της δικής σας ειδικότητας. Εβδομάδες μετά λαμβάνετε επιστολή ότι μετά από εξέταση της περίπτωσης το παιδί δεν εγκρίνεται για παροχή ειδικής εκπαίδευσης γιατί δεν εμπίπτει στον όρο 'παιδί με ειδικές ανάγκες'.

Αυτό σημαίνει ότι:

Να επιλέξετε τις δύο (2) ορθές απαντήσεις:

- α. η αξιολόγησή σας για το παιδί είναι ελλιπής και δεν είναι εφικτή η παραχώρηση στήριξης.
- β. το παιδί δεν παρουσιάζει σημαντικά μεγαλύτερη δυσκολία από τα παιδιά της ηλικίας του.

γ. οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει το παιδί ανήκουν σε μια άλλη κατηγορία ειδικών αναγκών που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία του 1999.

δ. το παιδί δεν παρουσιάζει δυσκολίες σε όλους τους τομείς της εκπαιδευτικής αξιολόγησης ώστε να αιτιολογεί την παραχώρηση στήριξης στο παιδί.

ε. οι γονείς δε συγκατατίθενται στην παροχή στήριξης στο παιδί τους.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 1)

Ερώτηση 3

Στο σχολείο που εργάζεστε σας προσεγγίζει εκπαιδευτικός γενικής τάξης σχετικά με ένα παιδί στο τμήμα του, το οποίο, ο ίδιος θεωρεί ότι αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες. Ζητά τη συμβουλή σας ώστε να γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για την παραχώρηση στο παιδί της απαραίτητης βοήθειας. Το επόμενο σας βήμα είναι να:

Να επιλέξετε την ορθή απάντηση:

α. πάρετε το παιδί σε μη διδακτικό χρόνο, ώστε να έχετε ίδια γνώμη για τις δυσκολίες του.

β. ζητήσετε περισσότερες λεπτομέρειες για το παιδί από τον εκπαιδευτικό και τους γονείς του και άδεια από τον διευθυντή σας για να αξιολογήσετε το παιδί.

γ. ενημερώσετε τον εκπαιδευτικό ότι πρέπει να ζητήσει με επιστολή του από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης τη σύσταση πολυθεματικής επιτροπής για την αξιολόγηση του παιδιού.

δ. ενημερώσετε τον εκπαιδευτικό ότι πρέπει να συμπληρώσει τα έντυπα του μηχανισμού παραπομπής του παιδιού στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας για να ζητηθεί αξιολόγηση του παιδιού από εκπαιδευτικό ψυχολόγο.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 1)

Ερώτηση 4

Τόσο ο Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος του 1999, όσο και η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες ορίζουν τους όρους 'παιδί με ειδικές ανάγκες' και 'άτομο με αναπηρίες' αντίστοιχα.

Να καταγράψετε τέσσερις (4) σημαντικές διαφορές που καταδεικνύουν τη διαφορά φιλοσοφίας των δύο (2) νομοθετικών ρυθμίσεων.

- α. _____
_____
- β. _____
_____
- γ. _____
_____
- δ. _____
_____

(Μονάδες: 2)

Ερώτηση 5

Σύμφωνα με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, τα κράτη μέλη της σύμβασης αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση.

Να επιλέξετε τον ορθό συνδυασμό λέξεων:

Με σκοπό την πραγμάτωση του δικαιώματος αυτού _____ και στη βάση _____, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν σύστημα _____.

- α. για ισότητα / της ενιαίας εκπαίδευσης / κοινής νομοθεσίας
β. με αξιοπρέπεια / της παροχής ίσων ευκαιριών / ενιαίας εκπαίδευσης
γ. χωρίς διάκριση / των ίσων ευκαιριών / ενιαίας εκπαίδευσης.
δ. χωρίς αποκλεισμό / των ισότιμων ευκαιριών / ενιαίας εκπαίδευσης.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 1)

Ερώτηση 6

Ο Γιάννης, μαθητής που φοιτά στη γενική τάξη της προδημοτικής, στηρίζεται από τη μονάδα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης η οποία λειτουργεί στο διπλανό δημοτικό σχολείο. Ποιος φέρει την ευθύνη για την ασφάλεια του παιδιού στο σχολικό χρόνο;

Να επιλέξετε την ορθή απάντηση:

- α. Η διεύθυνση του σχολείου στο οποίο είναι εγγεγραμμένο το παιδί.
- β. Ο εκπαιδευτικός που διδάσκει το παιδί τη δεδομένη στιγμή.
- γ. Η διεύθυνση του σχολείου στο οποίο βρίσκεται το παιδί με βάση το ωρολόγιο ατομικό του πρόγραμμα.
- δ. Ο σχολικός βοηθός που το συνοδεύει.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 1)

Ερώτηση 7

Σύμφωνα με τα καθήκοντα των Ειδικών Εκπαιδευτικών, όπως αυτά καταγράφονται στην αρχική εγκύκλιο της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης, για τη λειτουργία των σχολείων παραλαμβάνει το μητρώο των μαθητών της ειδικής εκπαίδευσης του σχολείου του. Υποχρέωση του είναι:

Να συμπληρώσετε την παραπάνω φράση (μέγιστη έκταση απάντησης μέχρι 3 γραμμές).

Απάντηση:

(Μονάδες: 1)

Ερώτηση 8

Ο Διευθυντής του σχολείου έχει παραλάβει και σας παραδίδει επιστολή από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στην οποία ορίζεστε μέλος πρωτοβάθμιας πολυθεματικής ομάδας για αξιολόγηση ενός παιδιού.

Αυτό σημαίνει ότι:

Να επιλέξετε την ορθή απάντηση:

- α. έχετε την υποχρέωση για παροχή υπηρεσιών της ειδικότητάς σας στο παιδί, ενημερώνοντας ταυτόχρονα και τους γονείς.
- β. ενημερώνετε τους γονείς και με δική τους συγκατάθεση αξιολογείτε το παιδί.
- γ. ενημερώνετε τους γονείς, αξιολογείτε το παιδί, και αν κρίνετε απαραίτητο παρέχετε την αναγκαία στήριξη.
- δ. ενημερώνετε τους γονείς, αξιολογείτε το παιδί και αποστέλλετε την έκθεσή σας στην Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης αναμένοντας την απόφασή της.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 0,5)

Ερώτηση 9

Με βάση τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, όλα τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν να διασφαλίσουν και να προάγουν την πλήρη πραγμάτωση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών των ατόμων με αναπηρία. Προς το σκοπό αυτό όλα τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν να:

Να γράψετε ΟΡΘΟ (Ο) ή ΛΑΘΟΣ (Λ) στις πιο κάτω δηλώσεις:

α. προωθήσουν έρευνα για βοηθήματα τεχνολογίας, κινητικότητας και επικοινωνίας με προτεραιότητα στην τεχνολογία με προσιτό κόστος.	
β. προάγουν την κατάρτιση επαγγελματιών, προσωπικού της εκπαίδευσης και της κοινωνίας για τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται με την παρούσα σύμβαση.	

γ. λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξαλείψουν τη διάκριση από οποιαδήποτε δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση.	
δ. διασφαλίσουν, με τη σύσταση της Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, ότι θα απέχουν από την εμπλοκή σε οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που είναι ασύμβατη με την παρούσα σύμβαση.	

(Μονάδες: 2)

Ερώτηση 10

Για την εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες στην Κύπρο ετοιμάστηκε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Αναπηρία 2013-2015. Την όλη σύνταξη και επίβλεψη υλοποίησής του συντόνισε _____ που υπάγεται στο _____.

Να επιλέξετε τον ορθό συνδυασμό που συμπληρώνει την πιο πάνω δήλωση:

- α. το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης / Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- β. η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης / Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας
- γ. οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας / Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- δ. η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας / Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 1)

Ερώτηση 11

Σύμφωνα με τις πρώτες δύο (2) θεματικές της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, οι οποίες στοχεύουν στην προαγωγή της ισότητας, την καταπολέμηση των διακρίσεων, την ευαισθητοποίηση και την προσβασιμότητα στο περιβάλλον καλείστε:

Να αντιστοιχίσετε τις δράσεις/υποδράσεις όπως φαίνονται στην ΣΤΗΛΗ Α, με τα αντίστοιχα αποτελέσματα όπως φαίνονται στην ΣΤΗΛΗ Β. Το κάθε αναμενόμενο αποτέλεσμα μπορεί να αντιστοιχεί σε περισσότερες από μία (1) δράσεις.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Δράση/Υποδράση Εθνικού Σχεδίου για την Αναπηρία	Αναμενόμενο Αποτέλεσμα Δράσης
α. Ετοιμασία βιβλιαρίου σε ηλεκτρονική μορφή για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες στην προσβασιμότητα στα δημόσια μέσα μεταφοράς.	1. Ενημέρωση ατόμων με αναπηρίες για τα δικαιώματα τους και περαιτέρω βελτίωση της γνώσης και του σεβασμού της κοινωνίας προς την αναπηρία, τη διαφορετικότητα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
β. Δημιουργία στατιστικών δεδομένων όσον αφορά συγκεκριμένα τα παιδιά με αναπηρίες στον εκπαιδευτικό τομέα μέσα από τη σημερινή ευρύτερη ομάδα των παιδιών με ειδικές ανάγκες.	2. Αύξηση της δυνατότητας προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρίες και ατόμων με μειωμένη κινητικότητα σε δημόσιες υπηρεσίες.
γ. Οπτικο-ακουστική ενημέρωση / εύλογες προσαρμογές.	3. Ενίσχυση της τεκμηρίωσης και της επιστημονικής αντίληψης για την αναπηρία στην Κύπρο.
δ. Μετάφραση στα ελληνικά και έκδοση βιβλιαρίου της Unicef που εξηγεί το νόημα της Σύμβασης σε απλή γλώσσα για τα παιδιά.	
ε. Έρευνα για την προσβασιμότητα των κτηρίων που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες και εντοπισμός κτηρίων που χρειάζονται μετατροπές.	
στ. Δημιουργία μόνιμου καναλιού επικοινωνίας μέσω ιστοσελίδας για την υποβολή εισηγήσεων από πολίτες και οργανωμένα σύνολα για δράσεις εφαρμογής της σύμβασης	

Απάντηση:

α. _____
β. _____
γ. _____

δ. _____
ε. _____
στ. _____

(Μονάδες: 3)

Ερώτηση 12

Σύμφωνα με τον Περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως Νόμο (Ανεπίσημη Ενοποίηση ΚΔΠ 225/2008, ΚΔΠ 276/2009, ΚΔΠ 345/2011, ΚΔΠ 253/2012) κανένα παιδί **δεν** γίνεται δεκτό για φοίτηση σε δημοτικό σχολείο σε περίπτωση που:

Να επιλέξετε τις δύο (2) ορθές απαντήσεις:

- α. έχει πάρει απολυτήριο τέτοιου σχολείου.
- β. έχει συμπληρώσει το 13^ο έτος της ηλικίας του μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου.
- γ. είναι παιδί με ειδικές ανάγκες και υπάρχει απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για φοίτηση σε άλλο δημοτικό σχολείο.
- δ. δεν έχει συμπληρώσει την ηλικία που ορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για εγγραφή στο δημοτικό σχολείο.
- ε. έχει εγκριθεί το αίτημα του νηπιαγωγείου για αναστολή φοίτησης του παιδιού στο δημοτικό σχολείο.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 1)

Ερώτηση 13

Σύμφωνα με τον Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο του 1999, η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης μεριμνά για τη δωρεάν μεταφορά του παιδιού προς και από το σχολείο σε περίπτωση κατά την οποία:

Να επιλέξετε την ορθή απάντηση:

- α. το παιδί δεν φοιτά στο σχολείο της περιοχής του και έχει εγκριθεί για παροχή ειδικής εκπαίδευσης.
- β. για διάφορους οικογενειακούς λόγους δεν είναι δυνατή η φοίτηση του παιδιού σε σχολείο της περιοχής στην οποία διαμένει.
- γ. έχει αποφασιστεί η φοίτηση του παιδιού σε ειδική μονάδα που δεν βρίσκεται στην περιοχή στην οποία διαμένει το παιδί.
- δ. η οικογένεια αδυνατεί να μεταφέρει το παιδί με ειδικές ανάγκες στο σχολείο όπου φοιτά σε ειδική μονάδα.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 0,5)

Ερώτηση 14

Οι Κανονισμοί του 2001, οι οποίοι ρυθμίζουν την λειτουργία του Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου του 1999, ορίζουν τα καθήκοντα του Συνδυετικού Λειτουργού Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και της Επαρχιακής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Να κατηγοριοποιήσετε τις πιο κάτω προτάσεις σε δύο (2) στήλες. Είναι πιθανόν μία πρόταση να αντιστοιχεί σε περισσότερες από μία (1) στήλες:

- α. Διαπιστώνει τις ανάγκες και εισηγείται σύμφωνα με τους κανονισμούς λειτουργία νέων ειδικών μονάδων.
- β. Παρακολουθεί την υλοποίηση της απόφασης για παροχή ειδικής εκπαίδευσης σε παιδιά.
- γ. Ζητά την επαναξιολόγηση του παιδιού σε διάστημα μικρότερο των δύο (2) ετών που προβλέπεται από τη νομοθεσία.
- δ. Συντονίζει τους διάφορους ειδικούς για παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.
- ε. Διευθετεί μέσω πολυθεματικής συνάντησης την πιθανή μεταγραφή παιδιού από δημόσιο ειδικό σχολείο ή ειδική μονάδα σε άλλο/η.

Απάντηση:

Συνδυετικός Λειτουργός	Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

(Μονάδες: 3)

Ερώτηση 15

15.1 Σύμφωνα με τον Νόμο που τροποποιεί τους Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες νόμους του 1999 και 2001, ποιο από τα παρακάτω σημεία περιγράφει το Ατομικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης για παιδί το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως παιδί με ειδικές ανάγκες;

Να επιλέξετε την ορθή απάντηση:

- α. Το μέσο για έλεγχο της αποτελεσματικότητας του ειδικού εκπαιδευτικού που αναλαμβάνει τη στήριξη του παιδιού.
- β. Το γενικό περίγραμμα όλων όσων θα διδαχθεί το παιδί κατά το τρέχον σχολικό έτος.
- γ. Το σχέδιο δράσης του εκπαιδευτικού στους τομείς που ορίζονται μέσω της αξιολόγησής του παιδιού.
- δ. Ο τρόπος με τον οποίο επίσημα θα ενημερωθεί η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για τη πρόοδο του παιδιού σε διάφορους τομείς.

Απάντηση: _____

(Μονάδες: 0,5)

15.2 Σύμφωνα με τα καθήκοντα των Ειδικών Εκπαιδευτικών όπως αυτά περιγράφονται στην αρχική εγκύκλιο της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης ο Ατομικός Φάκελος Εκπαίδευσης του παιδιού πρέπει να περιλαμβάνει:

Να αναφέρετε τέσσερα (4) στοιχεία.

Απάντηση:

α _____

β _____

γ _____

δ _____

(Μονάδες: 1)

ΜΕΡΟΣ Β΄: (Ειδικό)

Αποτελείται από 13 ερωτήσεις.

Συνολικός αριθμός μονάδων = 80.

Να απαντήσετε και τις 13 ερωτήσεις.

Όλες οι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής επιδέχονται μόνο μία ορθή απάντηση.

Ερώτηση 1

Θέλετε να συλλέξετε πληροφορίες από το οικογενειακό περιβάλλον για τη συναισθηματική κατάσταση ενός νέου μαθητή στο σχολείο.

Γράψετε τρεις ερωτήσεις που θα θέτατε στην οικογένεια του μαθητή για να εμβαθύνετε τις γνώσεις σας, προτού ξεκινήσετε την εργασία μαζί του.

1. _____
_____

2. _____
_____

3. _____
_____

(Μονάδες: 3)

Ερώτηση 2

Αναφέρετε τρεις ειδικούς στόχους που θα θέτατε για την ανάπτυξη λειτουργικής κοινωνικής συμπεριφοράς στα πλαίσια ομαδικών μουσικοθεραπευτικών συνεδριών με μαθητές, οι οποίοι έχουν σοβαρά μαθησιακά προβλήματα και δυσκολίες στην συνεργασία και λειτουργία μέσα στη ομάδα.

1. _____
_____

2. _____
_____

3. _____
_____

(Μονάδες: 3)

Ερώτηση 3

Θέτετε στόχους βάσει των ικανοτήτων του μαθητή. Μετά σχεδιάζετε κατάλληλες δραστηριότητες με μουσικά όργανα που θα βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. **Αντιστοιχίστε την κάθε δραστηριότητα/μουσικό όργανο με ένα από τους στόχους/ικανότητες του παρακάτω Πίνακα, καταγράφοντας τον αριθμό με το αντίστοιχο γράμμα της σχετικής στήλης, π.χ. 1α.**

	Δραστηριότητες/μουσικά όργανα		Στόχοι/ικανότητες
1.	Χρήση ξυλόφωνου με επικρουστήρες	α.	Επικοινωνία
2.	Παίξιμο κιθάρας με τα δάκτυλα	β.	Λεπτή κίνηση
3.	Άκουσμα και αναδημιουργία ρυθμικών μοτίβων στο τύμπανο	γ.	Συντονισμός χεριών ματιών
4.	Συμπλήρωση μελωδικής φράσης με τη φωνή	δ.	Συγκέντρωση, επεξεργασία και εκτέλεση

Απάντηση:

(Μονάδες: 2)

Ερώτηση 4

Μαθητής με εγκεφαλική παράλυση τύπου τετραπληγίας λαμβάνει μέρος σε ατομική μουσικοθεραπεία. Η μουσικοθεραπεύτρια τραγουδά ένα γνωστό στον μαθητή τραγούδι και ο μαθητής συμπληρώνει λέξεις στο τραγούδι με τη βοήθεια υποστηρικτικής τεχνολογίας.

Ποιο μέσο υποστηρικτικής τεχνολογίας θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει;

(Μονάδες: 2)

Ερώτηση 5

Ένας μαθητής έρχεται για πρώτη φορά στο Ειδικό Σχολείο σε ηλικία οκτώ χρόνων. Βρίσκεται στο φάσμα του αυτισμού, με μέτριες μαθησιακές δυσκολίες και περιορισμένη έκφραση λόγου. Τσιρίζει απότομα και δυνατά "Α", όταν δε θέλει να κάνει κάτι που του ζητείται αλλά και σε ανύποπτο χρόνο. Αυτό το κάνει στην τάξη του και στη μουσικοθεραπεία. Η ειδική εκπαιδευτικός περιγράφει αυτή τη συμπεριφορά ως χειριστική. Η συμπεριφορά του έχει ως αποτέλεσμα να τρομάζουν τα υπόλοιπα παιδιά της τάξης.

Πώς μπορεί ο μουσικοθεραπευτής που εφαρμόζει το δημιουργικό μοντέλο να χρησιμοποιήσει καλύτερα το πιάνο στις ατομικές συνεδρίες για να διευρύνει τη δυνατότητα χρήσης κοινωνικά καταλληλότερων τρόπων έκφρασης;

α) Παίζει ένα γνωστό, αγαπημένο του τραγούδι και να τον παροτρύνει να το τραγουδήσουν μαζί, προκειμένου να εξοικειωθεί με τη διαδικασία να τραγουδά με κάποιον άλλο, για να καταφέρει σταδιακά να εμπιστεύεται το περιβάλλον του.

β) Αφού πρώτα ακολουθήσει μουσικά τον μαθητή στα επιφωνήματά του, εισάγει σταδιακά καινούρια στοιχεία για να τον προσκαλέσει σε ένα μουσικό παιχνίδι εξερεύνησης και εναλλαγής.

γ) Παίζει συνεχώς σε πολύ απαλούς τόνους για να επιφέρει ηρεμία στον μαθητή, παροτρύνοντας τον να εκφράζεται μουσικά με χαμηλότερη ένταση, που είναι κοινωνικά πιο αποδεκτός τρόπος έκφρασης.

δ) Παίζει στο πιάνο καθρεφτίζοντας τα επιφωνήματά του σε μεγαλύτερη ένταση, για να βοηθήσει το μαθητή να αισθανθεί πως η κατάσταση του τυχάνει αναγνώρισης και αποδοχής.

Παρακαλώ κυκλώστε την ορθή απάντηση.

(Μονάδες: 4)

Ερώτηση 6

Τέσσερις μαθήτριες που παρουσιάζουν προβλήματα συμπεριφοράς, ηλικίας 15-18 ετών, που ανήκουν στην ίδια σχολική ομάδα, συμμετείχαν σε ατομικές συνεδρίες μουσικοθεραπείας όλη την προηγούμενη σχολική χρονιά και έχουν ήδη πετύχει ικανοποιητικό επίπεδο ανεκτικότητας, αποδοχής και οικειότητας με το περιβάλλον. Ο μουσικοθεραπευτής θεωρεί πως είναι η κατάλληλη στιγμή να ενταχθούν σε ομαδικό πλαίσιο, με σκοπό να διευρυνθούν οι δεξιότητές τους. Στην πρώτη συνεδρία υπάρχει ένταση, κραυγές, δυνατά κτυπήματα σε κρουστά όργανα, έντονες κινήσεις. Ο μουσικοθεραπευτής:

α) θα σκεφτεί πως η φανερή ένταση της ομάδας υποδεικνύει ότι ήταν βιαστική η απόφασή του για ομαδικές συνεδρίες και θα αναβάλει το ομαδικό πρόγραμμα για αργότερα.

β) θα συμπεράνει ότι όλη αυτή η ένταση δείχνει ότι διασκεδάζουν πολύ και θα συνεχίσει να παίζει δυνατά μαζί τους για να ενισχύσει τη μουσική τους έκφραση.

γ) θα θεωρήσει ότι αυτή η ένταση προέρχεται από την προσπάθεια της κάθε μαθητριάς να προσδιορίσει τη θέση της στην ομάδα και θα ανταποκριθεί με τρόπο που να στηρίζει αυτή τη διαδικασία.

δ) θα ανταποκριθεί με τρόπο που θα επιφέρει ηρεμία, ώστε οι μαθητές να έχουν μια θετική πρώτη εμπειρία.

Παρακαλώ κυκλώστε την ορθή απάντηση.

(Μονάδες: 4)

Ερώτηση 7

Ένας μαθητής 12 χρονών με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες και υπερκινητικότητα, έρχεται για πρώτη φορά στην αίθουσα μουσικοθεραπείας. Πηγαиноέρχεται στην αίθουσα με γοργό βηματισμό και κατά διαστήματα πηγαίνει στην πόρτα και επιφωνεί "Μμμμ".

Ποιος θα ήταν ο καλύτερος τρόπος και το καλύτερο σκεπτικό αξιολόγησης του μαθητή στον κοινωνικο-συναισθηματικό τομέα;

Ο μουσικοθεραπευτής:

α) κτυπά στο τύμπανο ταυτίζοντας την ένταση του με τον μαθητή και τον προσκαλεί να παίξουν μαζί στο τύμπανο για να αξιολογήσει κατά πόσο μπορεί να ακολουθήσει τον μουσικοθεραπευτή.

β) παίζει ένα τραγούδι απαλά για να αξιολογήσει κατά πόσο μπορεί να καθησυχαστεί ο μαθητής και να ακολουθήσει την πιο ήρεμη και χαμηλή ένταση του τραγουδιού.

γ) παίζει στο πιάνο, ακολουθώντας την ένταση, τον ρυθμό των κινήσεων και των επιφωνημάτων του μαθητή και εισάγει κάποια στοχευμένα νέα στοιχεία, προκειμένου να παρατηρήσει αν και πώς διαφοροποιείται η έκφραση του παιδιού.

δ) δημιουργεί ένα τραγούδι που οι στίχοι περιγράφουν τα μουσικά όργανα και σταδιακά παροτρύνει τον μαθητή μέσω των στίχων να δοκιμάσει να παίξει, για να αξιολογήσει αν μπορεί να ακολουθήσει οδηγίες.

Παρακαλώ κυκλώστε την ορθή απάντηση.

(Μονάδες: 3)

Ερώτηση 8

Υποθέστε ότι κάνετε αρχικές συνεδρίες θεραπευτικής παρέμβασης με μαθητή ειδικού σχολείου ο οποίος έχει διαγνωστεί στο φάσμα του αυτισμού. Παρουσιάζει απτική αμυντικότητα, μέτρια γλωσσική κατανόηση και σοβαρά προβλήματα λεκτικής έκφρασης. Κυριότεροι στόχοι είναι η ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ μαθητή και μουσικοθεραπευτή αλλά και η μουσική έκφραση συναισθημάτων.

Αναλύστε δύο μουσικοθεραπευτικές δραστηριότητες για την επίτευξη των πιο πάνω θεραπευτικών στόχων, διευκρινίζοντας το/τα μοντέλο/α που θα εφαρμόζατε.

(Απάντηση με 100 λέξεις περίπου)

(Μονάδες: 8)

Ερώτηση 9

Μαθητής ειδικού σχολείου 10 ετών, ο οποίος κάθεται σε αναπηρικό τροχόκαθισμα λόγω τετραπληγίας, παρουσιάζει έντονη απτική ευαισθησία κυρίως στα πέλματα. Λαμβάνει μέρος τρεις φορές την εβδομάδα σε συνεδρίες φυσιοθεραπείας και μια φορά την εβδομάδα σε συνεδρίες μουσικοθεραπείας. Ένας από τους κυριότερους στόχους της φυσιοθεραπείας είναι ο μαθητής να πάρει την αίσθηση της όρθιας θέσης σε ορθοστάτη. Ο μαθητής αρνείται δυσανασχέτωντας έντονα να δώσει στήριξη στα κάτω άκρα. Η φυσιοθεραπεύτρια ζητά την παρέμβαση της μουσικοθεραπεύτριας, για να επιτευχθεί ο πιο πάνω στόχος.

Με ποιο σκεπτικό θα μπορούσατε, ως η μουσικοθεραπεύτρια, να προετοιμάσετε και να σχεδιάσετε τις κοινές συνεδρίες μουσικοθεραπείας-φυσιοθεραπείας, έτσι ώστε ο μαθητής να γίνει πιο δεκτικός για την επίτευξη του στόχου.

(Απάντηση με περίπου 100 λέξεις)

(Μονάδες: 8)

Ερώτηση 10

Παιδί με εγκεφαλική παράλυση τύπου τετραπληγίας-δυστονίας, με πλήρη τύφλωση και με αυξημένο έντονα το αντανακλαστικό του Μόρο στον ήχο (απότομη έκταση), λαμβάνει μέρος σε κοινές συνεδρίες μουσικοθεραπείας-φυσιοθεραπείας μια φορά την εβδομάδα. Η παρέμβαση γίνεται στο πάτωμα του δωματίου αισθητηριακής ολοκλήρωσης.

Κυριότεροι στόχοι είναι:

- α) να δέχεται ο μαθητής θέσεις χαλάρωσης
- β) η βελτίωση του αναπνευστικού συστήματος
- γ) η μη έκλυση του αντανακλαστικού Μόρο

Αναφέρετε μια μουσικοθεραπευτική δραστηριότητα για τον κάθε στόχο, όπως και κατάλληλα μουσικά εργαλεία που θα χρησιμοποιούσατε κατά την διάρκεια των συνεδριών.

1. _____
_____
_____
_____
2. _____
_____
_____
_____
3. _____
_____
_____
_____

(Μονάδες: 6)

Ερώτηση 11

Ο Μιχάλης είναι 21 χρονών. Δεν έχει εκφραστικό λόγο, αλλά δείχνει να κατανοεί σύντομες λεκτικές εκφράσεις που του δίνουν ευχαρίστηση, όπως «πάμε περίπατο» ή «ώρα για φαγητό». Έχει σοβαρή μαθησιακή δυσκολία και αυτιστικά χαρακτηριστικά. Στην καθημερινή του ζωή δεν έχει ενδιαφέρον για ερεθίσματα, για αντικείμενα ή για τους άλλους γύρω του και περνά τις περισσότερες ώρες μόνος του κινώντας το σώμα του μπρος πίσω. Έχετε ήδη εργαστεί μαζί του συνεχόμενα τα τρία τελευταία χρόνια, δύο φορές την εβδομάδα, και οι συναντήσεις του δίνουν μεγάλη ευχαρίστηση και αρκετές στιγμές επικοινωνίας και έκφρασης. Ενώ δεν χρησιμοποιούσε κανένα αντικείμενο τους πρώτους έξι μήνες εργασίας σας μαζί του, παρατηρείτε στις συναντήσεις ότι του αρέσει πλέον να παίζει διάφορα όργανα, καθώς και να χρησιμοποιεί τη φωνή του σε φωνητικούς αυτοσχεδιασμούς μαζί σας. Πάντοτε διαλέγει να κάθεται δίπλα σας και να παίζει το ίδιο όργανο που παίζετε εσείς και φανερά αισθάνεται πολύ κοντά σας. Στους επόμενους τέσσερις μήνες πρόκειται να κλείσετε την εργασία μαζί του, καθώς θα αποφοιτήσει από το σχολείο.

Με ποιο τρόπο θα προετοιμάζατε αυτό το τελικό κλείσιμο της μουσικοθεραπευτικής διαδικασίας μαζί του; Αναλύστε τη μεθοδολογία σας εξηγώντας το σκεπτικό σας.

(Απάντηση με 200 λέξεις περίπου)

(Μονάδες: 15)

Ερώτηση 12

Η Μαρία είναι κορίτσι οκτώ χρονών με αυτιστικά χαρακτηριστικά και μέτριες μαθησιακές δυσκολίες. Έχει μέτρια αντίληψη λόγου και περιορισμένη λεκτική επικοινωνία. Το σχολείο την έχει παραπέμψει για μουσικοθεραπεία λόγω του ότι της αρέσει πολύ η μουσική και περνά αμέτρητες ώρες ακούγοντας τραγούδια. Στις πρώτες ατομικές συναντήσεις έδειξε ενδιαφέρον για τα μουσικά όργανα και υπήρξαν στιγμές επικοινωνίας μαζί σας, όπως διαλογικού τύπου ανταλλαγές αυτοσχεδιαζόμενων φράσεων με ξυλόφωνα ή με τη φωνή. Ωστόσο, από την τέταρτη συνάντηση δεν θέλει πλέον να παίζει οποιοδήποτε όργανο και ούτε αφήνει εσάς να παίξετε οτιδήποτε. Αν τραγουδήσετε κάτι, είτε αυτοσχεδιαζόμενους ήχους, είτε ένα από τα αγαπημένα της τραγούδια, σας κλείνει το στόμα. Έχετε ήδη ερευνήσει την ύπαρξη τυχόν εξωγενών παραγόντων αιτιολόγησης αυτής της αλλαγής ή κατά πόσο αυτή παρουσιάζεται σε άλλα πλαίσια π.χ. σχολείο, σπίτι. Κάτι τέτοιο δεν τεκμηριώνεται.

Με ποιο τρόπο θα αντιμετωπίζατε τη συμπεριφορά της Μαρίας ως μουσικοθεραπευτής. Στην απάντησή σας να αναλύσετε το σκεπτικό σας.

(Απάντηση σε 150 λέξεις περίπου)

(Μονάδες: 12)

A series of 25 horizontal lines spanning the width of the page, providing a space for writing.

Ερώτηση 13

Αυτή η ερώτηση αποτελείται από 3 σκέλη

Υποθέστε ότι στο Ειδικό Σχολείο εργάζεστε με μια ομάδα πέντε μαθητών ηλικίας 15-18 χρονών με μέτριες μαθησιακές δυσκολίες και δυσκολίες λεκτικής έκφρασης. Δύο από τα παιδιά έχουν σοβαρές κινητικές δυσκολίες τετραπληγίας και ημιπληγίας. Όλοι απολαμβάνουν τη μουσική και έχουν καλές κοινωνικές δεξιότητες. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας ενθαρρύνει τη συνεργασία ειδικών σχολείων με σχολεία γενικής εκπαίδευσης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι πέντε μαθητές πρόκειται για πρώτη φορά να λάβουν μέρος σε κοινές δραστηριότητες με πέντε συνομήλικα παιδιά που φοιτούν στη Μέση Γενική Εκπαίδευση.

Θεωρείται ότι οι εμπειρίες συνεργασίας μεταξύ των μαθητών είναι ουσιαστικές για την κοινωνικο-συναισθηματική τους ωρίμανση.

α) Αναλύστε την πιο πάνω θέση.

(Απάντηση με περίπου 70 λέξεις)

(Μονάδες: 4)

β) Καλείστε να χρησιμοποιήσετε τη δημιουργικότητά σας και τις γνώσεις σας ως μουσικοθεραπευτές, για να οργανώσετε μια σειρά κοινών συναντήσεων.

Ποια πιθανή μορφή θα μπορούσε να πάρει αυτή η σύμπραξη; Εξηγήστε το σκεπτικό σας.

(Απάντηση με περίπου 100 λέξεις)

(Μονάδες:4)
